

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Luulisi tämän vedenpaisumuksen tuntuvan kevennyksenä myös kotitalouksien sähkölaskuissa. **SAVON SANOMIEN PÄÄKIRJOITAJA SUNNUNTAINA**

Talouden perusta pidettävä vahvana

Suomen talous on selvinnyt vuosia jatkuneesta taluskriisistä suhteellisen, jopa yllättävänkin hyvin. Viikko sitten luottoluokituslaitos Moody's säilytti Suomen ainoana euromaana puhtaan kolmen A:n luottoluokituksen maana. Suomella on monta etua suhteessa muihin euro-maihin. Esimerkiksi suomalaiset pankit ovat suhteellisen hyvässä kunnossa, koska ne ovat keskittyneet lähinnä kotimaahan eikä niillä ole suuria riskejä euroalueella.

Suomen vahvuutena on myös se, että merkittävä osa viennistä suuntautuu euro-maiden ulkopuolelle. Viennistä riippuvalle maalle on hyötyä heikentyvästä eurosta.

Venäjä on Suomen tärkein euroalueen ulkopuolinen vientimaa, ja maa oli viime vuonna Suomen suurin kauppakumppani. Tärkeimpiä vientituotteita ovat olleet elintarvikkeet ja tekstiilit.

Venäjän tavaranuotonnin arvoidaan kasvavan edelleen, koska maan vahvan talouskasvun arvoidaan jatkuvan. Venäjän jäsenyys maailman kauppajärjestössä WTO:ssa tukee todennäköisesti Suomen vientiä.

Suomen kannalta on myönteistä, ettei työttömyys ole lähtenyt monien maiden tavoin kasvuun. Työttömyys jopa väheni kesäkuussa puoli prosenttiyksikköä viime vuoteen verrattuna. Se on hyvä saavutus, vaikka työllisyysaste ei parantunutkaan.

Vaikka taluskriisistä on vaikea löytää hyviä puolia, hyödyttää korkotason alhaisuus Suomea. Vielä vähän aikaa sitten Suomen pitkien valtionlainojen korko oli noin neljä prosenttia. Tällä hetkellä se on noin kaksi prosenttia. Valtio säästää nykyisellä 80 miljardin euron velkamäärällä korkomenoista, ainakin teurissa, 1,6 miljardia euroa vuodessa.

Vaikka Suomen tilanne suhteessa moniin muihin maihin on hyvä, on jatkossakin oltava tarkkana. Valtion velkaantuminen jatkuu edelleen, eikä euroalueen tilanteeseen näytä löytyvän nopeaa lääketä.

Euroalueen ongelmat vaikuttavat vahvasti Suomenkin vientiin. Elinkeinoelämän

Metsäteollisuus on Suomen vientiteollisuuden kivijalka.

keskusliiton ekonomisti Juha Vartia arvioi viime viikolla Nelosen uutisissa, että Suomen vientikaupasta puuttuu vuoden 2008 tasoon verrattuna 20 miljardia euroa. Vähennyksestä merkittävin osa tulee euromaista.

Jo vuosia jatkunut taluskriisi näkyy suomalaisten asenteissa. Suomalaisten luottamus talouteen oli Tilastokeskuksen viime viikolla julkaiseman kuluttajabarometrin mukaan heikko.

Pessimismi näkyy erityisesti luottamuksessa maan talouden kehitykseen. Oman talouden heikkenemistä pelkää noin 17 prosenttia.

Heikko luottamus talouskehitykseen näkyy myös siinä, että suomalaisten mielestä nyt on hyvä aika säästämälle. Säästäväisyys on sinänsä hyvä asia, mutta talouskasvun ylläpitämisen kannalta se on myrkyä. Talouskasvu on ollut jo vuosia yksityisen kulutuksen varassa.

Tulevaisuuden kannalta on huolestuttavaa, että aloittaneiden yritysten määrä väheni tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä lähes 30 prosenttia viime vuoden alkuun verrattuna.

Ongelmista huolimatta talouden perusteita ei saa päästää rapautumaan, vaan omia vahvuuksia pitää vahvistaa. Suomen keskeisiä vahvuuksia ovat edelleen metsä- ja metalliteollisuus. Vahvuuksiin kuuluvat myös luonto, puhdas maatalous, mineraalit sekä koulujärjestelmä.

Yksi tulevaisuuden megatrendeistä maailmassa on vihreä kasvu. Suomella on hyvät luontaiset edellytykset olla yksi johtavista vihreän kasvun maista. Tässä onnistuminen edellyttää käpertymisen sijaan rohkeita investointeja tulevaisuuteen.

Yksi tulevaisuuden megatrendeistä maailmassa on vihreä kasvu.

Pitäisi uskoa jo

Maailman ruokamarkkinoilla käy myllerrys. Heikot satonäkymät ovat kääntäneet kansainväliset viljapörssit tukevaan nousuun, joka on jo rikkonut vanhoja hintaennätyksiä.

Se, mitä pelloilta saadaan, määrää ruuan määrän maailmassa, samoin hinnan. Maailman sato vaikuttaa tavalla tai toisella jokaiseen ruokapöytään.

Kotieläintuotannossa rehujen hinnat nousevat edelleen. Sen tiedetään myös vaikuttavan kotieläintuotteiden hintoihin. Tämä on alkanut näkyä levottomuutena ja hintapiikkeinä muun muassa lihafutuuressa, joilla käydään maailmalla kauppaa tulevien lihaerien hinta- ja toimitussopimuksista.

Maailmalla markkinoille tyypillistä on raju heilahtelu. Esimerkiksi USA:ssa laitumien kiivuus ja tieto rehujen kallistumisesta ajaa karjaa teuraaksi tavallista nopeammin, mikä on pudottanut heinäkuussa lihan hintaa. Kun

tämä vaihe on ohi, on vuorossa niukkuus ja hintojen ennakoimaton nousu.

Suomessa ruuan odotetaan kallistuvan tänä vuonna jopa kuudella prosentilla. Siitä huolimatta suomalaiset saavat tuloihinsa suhteutetuna ruokansa halvalla. Kaikilla ei maailmassa mene näin hyvin.

Samaan aikaan kun maailma jännittää uutta ruokakriisiä, Suomessa ajaudutaan jatkuvasti enemmän ”halvan” tuontiruuan varaan. Halpa tuontiruoka voi pian osoittautua kuplaksi.

Tilojen talous ja kotimainen tuotanto voivat pärjätä vain kustannukset kattavilla tuottajahinnoilla. Tämä pitäisi jo vihdoin uskoa ja ymmärtää.

Avainasemassa ovat jalostavat yritykset, joista monet ovat tuottajien itsensä omistamia. Niiden kannattaa olla huolellisia sopimuksissaan kaupan kanssa. Pitkät toimitussopimukset alhaisiin hintoihin olisivat nyt myrkyä sekä maataloilille että jalostajille itselleen.

VIERASYLIÖ

Kestävän kehityksen tulo vääjäämätön

Ihmiskunta on kohtaamassa suuria muutoksia elämänmuutonsa, hyvinvointinsa ja luonnonvarojen käyttöön.

Aikaisemmin koettiin aineellisen elintason nostaminen ainoaksi tavoitteeksi. Se lisäsi maailmassa kuitenkin epäoikeudenmukaisuutta, ympäristöhyödyn epätasaista jakautumista ja tuotti inhimillisiä tragedioita. Näytti selvältä, että silloisesta toimintamoodista oli päästävä eroon.

Usean vuoden valmistelun tuloksena pidettiin Rion kokouksen seuranta tapaaminen. Rio+20 -tapaaminen oli tähän mennessä laajin YK:n kokous. Siihen osallistui 188 kansakunnan noin 40 000 edustajaa ja sai nimekseen Kestävän kehityksen konferenssi.

Sen tärkeisiin tuloksiin kuului sen määrittely, mitä kestäväällä kehityksellä tarkoitetaan ja mitkä ovat tämän hetkiset suuret ongelmakohdat.

Kokouksella oli takanaan synkkiä muistoja epäonnistumisesta monen maan tuodessa oman hätänsä ja toiveensa esille otettavaksi loppuasiakirjaan yhteisenä mielipiteenä.

Kokous totesi, että ihmiskunnan kehitykseen vaikuttaa yhtä voimakkaasti kolme tekijää: taloudelliset, yhteiskunnalliset ja ympäristölliset asiat.

Vihreän talouteen on sijoitettava
Esille nostetuista sosiaalisista

asioista on mainittava toiseen pääteemaan kuuluva vihreä talous. Tähän pääseminen vaatii uudelleen suhtautumista työhön ja sen laatuun.

Vihreän työpaikan ongelma korostui tiedossa, että maailmassa on 190 miljoonaa työtöntä ja uutta työtä etsii noin 500 miljoonaa ihmistä. Kestävän kehityksen saavuttaminen merkitsee tämän väestömäärän sijoittamista uudelleen työhön.

EU:n huippukokous päätti sijoittaa peräti 120 miljardia euroa työllisyyteen. On epäiltävissä, että tällä tuetaan ja elvytetään vanhakantaisia työpaikkoja. Konkreettista olisi osoittaa korvamerkittynä tämä voimavara kestävään kehitykseen vaatimalla, että tukirahoja voidaan sijoittaa vain tätä palvelemaan työhön.

Kokouksen asialistalla olivat naisten asema ja kaupungistuminen. Myös monella ympäristökysymyksellä kolmiyhityden takia oli vahva vaikutus ihmisen hyvinvointiin. Näitä olivat muun muassa energiahuolto, elintarvikkeet ja vesihuolto.

Vähälle osuudelle jäivät luontotekijät kuten ilmastomuutos, luonnon monimuotoisuus ja luonnonmullistukset.

Kehittyneillä mailla vastuu tulevaisuudesta
Kokouksessa jäi liian vähälle huomiolle kysymys siitä, miten luonnonvarat riittävät kasvaval-

Kestävää kehitystä on vedettävä kehitysmaiden voimin.

le väestölle ja miten nyt kulutuksessaan yllielävien maiden taloudellista toimintaa saadaan laskettua oikeudenmukaiselle tasolle.

Tätä asiaa oli selvittänyt UNEP:n luonnonvarapaneeli, mutta sen asiakirjaa ei haluttu osaksi kokouksen tuloksia.

Loppuasiakirjassa todetaan kuitenkin, että vastuu kestävästä kehityksestä on kehittyneillä mailla, kuten Suomi.

Jos halutaan päästä tasapuoliseen kehitykseen koko maailmassa, tulee rikkaiden maiden aineellista elintasoa ja nykyistä kulutusta laskea. Vaikka tämä tiedostettiin yleisesti, ei nyt ollut poliittista tahtoa tunnustaa tilannetta.

Samaan aikaan kokoontunut tiedemiesten foorumi totesi, että tietoa ongelmista on, mutta pelkkä tietämys ei ohita vielä asenteita. Ihminen pitää kiinni edustaansa ja tulevien haittojenkin uhalla jatkaa virheellistä linjaa.

Forumien mielestä nyt tulisi keskittyä siihen, miten kestävä kehitys saadaan jokaisen tahon hyväksyttäväksi ja toteutettavaksi.

Monella taholla koettiin kokouksen tulos pettymykseksi. Jo aikaisemmin hyväksytyjen tavoitteiden kirjaaminen ja vahvistaminen loppuasiakirjassa eivät antaneet riittävästi kantavuutta aikaansaada tarvittavia ratkaisuja.

Virallinen diplomaattien varoista
Kokouksen eräs anti oli koota yhteen maailman tämän hetken asiantuntemus. Sen avulla pidettiin kymmeniä tapaamisia ja vahvistettiin tarvittavia ratkaisuja.

Sinä, missä virallisen kokouksen voidaan arvioida päässeen vain puolitehen, nousi esille suuri joukko itsenäisiä ehdotuksia ja aloitteita asian edistämiseksi.

Kaiken kaikkiaan tehtiin yli 700 sitoumusta arvoltaan noin 500 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria.

Tämä toimeliaisuus nostatti kysymyksen, onko varovainen, virallinen diplomaattia jäänyt jälkeen ja ruohonjuuritason yhteisöt asettumassa kärkeen.

Monessa YK:n kokouksessa ovat kehittyneet teollisuusmaat olleet hallitsevia. Nyt alkoi kuitenkin vahvistua käsitys, että kestävää kehitystä on vedettävä kehitysmaiden voimin.

Kestävän kehityksen täytyy merkitä suurta muutosta ellei päättymistä globaalitaloudelle. Maksajina olisivat tällöin teol-

lisuusmaat, jolloin saavan osapuolen intresseissä on saada tu- losta maailmantaloudessa.

Toisaalta nyt kehitysmaiden ympäristö on tuhoutumassa aikaisempaa nopeammin sekä oman vanhakanaisen teknologian että teollisuusmaihin suuntautuvan luonnonvarojen vien- nin takia. Parantunut tiedon siirto kertoo lisäksi, että teollisuusmaissa kulutustotumukset ovat tuhlailevia ja epäoikeudenmukaisia.

Tarvitaan myös hallintojärjestelmää, joka ottaa vastuun periaatteiden viemisen täytäntöön nostamalla YK:n ympäristöohjelma UNEP YK-järjestelmässä muiden virastojen tasolle ja myöntämällä tälle omat budjettivarat.

Pelkkä 40-vuotinen ohjelma on liian heikko ja elää lahjoitus- ten varassa. Myös tätä kysymystä, kuten useita kokouksen aiheita, oli valmisteltu useita vuosia, mutta päätöstä ei syntynyt.

Kokous ei massiivisuudestaan huolimatta ollut turha ja hallitseman. Se saattoi yhteen kaikki maailman kotalosta päättävät tahot vahvistamaan yhdessä hyväksyttyä linjaa. Se osoitti myös voiman, jolla ruohonjuuritason toimivat yhteisöt saavat tuloksia aikaan.

Kestävä kehitys tulee väkisin vaikka vähitellen.

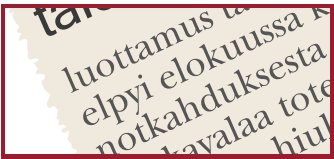
OLLI PAASIVIRTA

Kirjoittaja on ympäristönsuojelun- vos Kauniaisista.

RAHIKAINEN

LEHTIKATSAUS

Turvallisuutta asennekasvatuksella

Ilkka kyseenalaistaa Euroopan komission uumoilemia määrää- aikaiskatsastuksia moottoripyö- rille ja mopuille.

”Komissio pohjaa ehdo- tussensa tilastoihin, joiden mukaan kevyessä liikenteessä vammautuu ja kuolee ihmisiä puutteellisten turvalaitteiden ja laittomaksi viritettyjen kulku- neuvojen vuoksi.”

”Pelkällä Ojalan laskuopilla voi tehdä yksinkertaisen sojtpäätöksen; jos tekniikka on syöppää kahdeksaan prosenttiin onnettomuuksista, kuljetajasta aiheutuu 92 prosenttia onnetto- muuksista.”

”Tekniikkaa tehokkaampi tapa kohentaa liikenneturvalli- suutta onkin keskittyä istuimen ja ratin väliin. Laajennetulla ajo-opetuksella ja koulutuksella voidaan vaikuttaa asenteisiin. Oikea asenne heijastuu liikenne- käytäytymiseen vielä silloinkin kun kuljettajat siirtyvät moposta auton rattiin.”

KOLUMNI: JUKKA KOIVULA

Miksi meihin ei luoteta?

Meihin toimittajiin ei oikein luoteta nykyään.

Tämä ilmenee selkeästi Valittujen Pa- lojen sekä sen eurooppalaisten Reader's digest -sisarlehtien viime viikolla julkai- semasta kyselystä.

Vuodenvaihteessa laadittu mielipi- detiedustelu osoittaa, että kansan jo en- nestään heikollainen luottamus journa- listeihin on vajonnut yhä alemmas.

Vain joka neljäs vastanneista kokee ”melko paljon” tai ”suuressa määrin” luottamusta ammattikuntamme edus- tajiin.

Täkläläisten kynäilijöiden saamat lu- kemat laahaavat jopa kolmisen prosent- tia eurooppalaisen keskitason alapuo- lella.

Suomalainen journalisti voittaa luo- tettavuusarvioissa hyvin täpärästi koti- maisen autokauppiiaan, johon luottaa 24 prosenttia vastanneista.

On oireellista, jos vain joka neljäs lu-

Suomalainen journalisti voittaa luotettavuusarvioissa hyvin täpärästi koti- maisen auto- kauppiiaan.

jukka.koivula@maaseuduntulevaisuus.fi

kija kokee voivansa aidosti uskoa siihen, mitä pravdan sivuilla tänään kerrotaan.

Kriittinen suhtautuminen ympäriöivän yhteiskunnan ilmiöihin on toimittajille jokseenkin tyypil- len luonteenpiirre. Näin pitääkin olla.

Tarvittavaa itsekritiikkiä omiin tai kollegan edesottamuksiin ei sil- ti samassa mittakaavassa useinkaan löydy. Journalistin ei pidä vetäytyä tyla- jen lukujen edessä kilpikonnapuo- lustukseen. Sen sijaan on katsottava rehellisesti peiliin.

Itelleen voi esittää myös kysy- myksiä.

Onko suomalainen nykyjournalis- mi kauttaaltaan korkealaatuista?

Onko vilka lukijoissa, jotka eivät vain tyhmyydeltään ymmärrä, miten

hienoja juttuja me suollammekaan maailmaan?

Mediaseksikkyyttä ja raflaa- vuutta korostetusti tavoitteleva tabloidit-iltaapäivälehti on oikeastaan aika tylsä tekele.

Viikosta ja kuukaudesta toiseen toistuvat sokit, superhelteet tai -pakkaset, kääk-juurut sekä julkis- ten yksityiselämää koskevat koku- paljastukset kiertävät kehäänsä tuo- matta julkiseen keskusteluun juuri- kaan mitään uutta saati tähdelhistä.

Viihdelehti on loppujen lopuksi ratkaisuissaan äärettömän konser- vatiivinen. Jopa otsikoissa kierräte- tävät sanat toistavat itseään.

Jos lukijan mielenkiinto pyritään kerta toisensa jälkeen herättämään jollakin räväkällä kikalla, niin keksi- sivät edes joskus jotain uutta.

Pakko on toki myöntää, että ilta-

päivälehdille löytyy kiistattomasti oma paikkansa. Siitä kertovat omaa kieltään myyntiluvut.

Kokonaan toinen kysymys on, miksi ihmeessä Hesarin tai Kauppa- lehden sitten pitäisi ryhtyä vapaah- toisesti kilpailemaan samoilla peli- säännöillä?

Itseäni on jo pitkään häirinnyt niin kutsuttu tabloidisaatiokehitys, joka jyllää voimalla perinteisesti asiapi- toisiksi miellettyjen päivälehtien piirissä.

Tabloidisaatiolla viitataan kehi- tuskulkuun, jossa viihteiliset, pin- tapuoliset ja sensaatiopuolella mitään todellista voittavaa.

Pikavoittoja tavoiteltessaan asia- lehti voi hävitä sitäkin enemmän.

Viihdelehti pärjää tässä maassa viihteelä.

Eikö olisi kohtuullisen looginen ajatus, että laatulehti saattaisi pärjät- tä laadulla?

Terveellä tavalla vanhakantainen tapa tehdä asiajournalismia voi olla valttia kovenevan kilpailun keskellä.

Tämä ei tarkoita sitä, että asioita pitäisi tehdä hampaat irvessä. Sensaatioiden perässä on kuiten- kin turha juosta, sillä muut tekevät sen jo paremmin.

Myös merkittävä osa lukijakun- nasta arvostaa taustoittavaa journa- lismia, jossa asioihin on perehdytty ja faktat pitävät paikkansa.

Joskus sanotaan, ettei lukija- kuntaa kannata yliarvioida.

Jutut pitäisi kirjoittaa siten, että maailmankuulu Pihtiputaan mum- mokin ymmärtää lukemansa. Pita-

nee paikkansa.

Vielä suurempi synty kuitenkin on ihmisten aliarviointi.

Kun lukija kokee, ettei journalis- mi käsittele oikeita saati järejllisiä asioita vaan keskitty turhanpäiväi- syyksiin, alkaa häntä ärsyttää.

Ajan saatossa katoaa luottamus.

Kaikkein synkimmissä syvyyk- sissä journalistitkaan eivät sentään taivaltaan taita.

Poliitikkojen luottamus kansalais- ten silmissä matab täysin pohjamu- dissea.

Vain kahdeksan prosenttia kan- sasta luottaa päättäjiinsä paljon tai melko paljon.

Terve kriittisyys kannattaa toki säilyttääkin, olipa kyse sitten valtaa pitävästä tai vallan vahitkoirasta.

Aivan kaikkea lehdestä luettua ei kannata purematta niellä.